

Brno

12. března 2024

STÁTNÍ POZEMKOVÝ ÚŘAD

Ing. Pavel ZAJÍČEK

SMOČR

OBSAH

- PŘEDSTAVENÍ STÁTNÍHO POZEMKOVÉHO ÚŘADU
- POZEMKOVÉ ÚPRAVY A KRAJINOTVORBA
- MONITORING EROZE ZEMĚDĚLSKÉ PŮDY
- PŘEVZETÍ POZEMKŮ NIV

STÁTNÍ POZEMKOVÝ ÚŘAD

- Zřízen ke dni 1. ledna 2013 na základě zákona č. 503/2012 Sb., o Státním pozemkovém úřadu.

POZEMKOVÉ
ÚPRAVY

BPEJ
MONITORING
EROZE

PŘEVODY
A SMĚNY
NEMOVITOSTÍ

SPRÁVA MAJETKU
VČETNĚ
VH DĚL

RESTITUCE

STÁTNÍ POZEMKOVÝ ÚŘAD

POZEMKOVÉ ÚPRAVY A KRAJINOTVORBA

NÁSTROJE PRO OCHRANU A TVORBU KRAJINY

- **MMR**
územní plánování
  - kraje, obce
- **MŽP**
Operační program životního prostředí
  - kraje, obce
- **MZe**
Program rozvoje venkova, Společná zemědělská politika
  - Lesy ČR, Povodí
  - **SPÚ – POZEMKOVÉ ÚPRAVY**

KOMPETENCE SPÚ

- **inženýrské činnosti:**
  - v oblasti vodního hospodářství krajiny, protierozní ochrany půd, ÚSES
  - v oblasti dopravní infrastruktury a katastru nemovitostí (tvorba digitální katastrální mapy)
- **rozhodování ve správním řízení:**
  - definování dlouhodobé rozvojové koncepce konkrétního území s reflektováním místních specifických podmínek a s cílem prokazatelného rozvoje a udržitelného hospodaření ve venkovském prostoru

POZEMKOVÉ ÚPRAVY „jako komplexní nástroj rozvoje venkova“

- zákon č. 139/2002 Sb.
- reagují na společenský a ekonomický vývoj i vývoj klimatu

PROSTOROVÉ
USPOŘÁDÁNÍ
POZEMKŮ

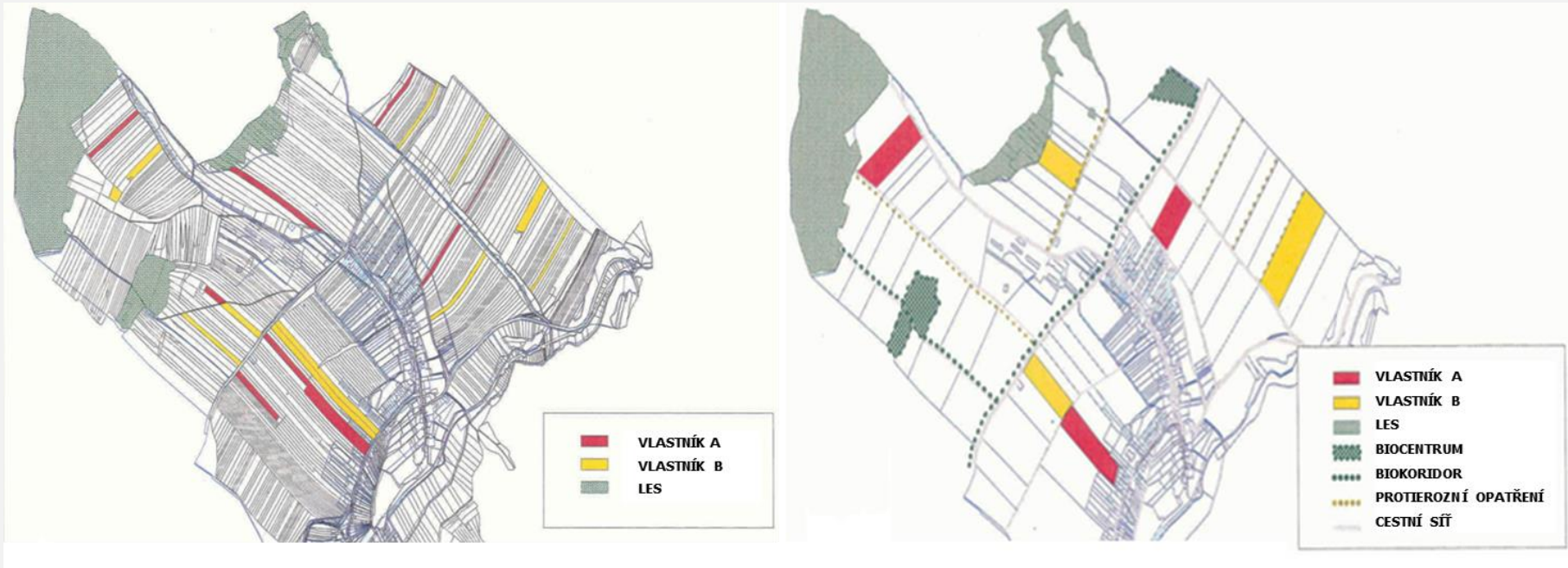
NAROVNÁNÍ
VLASTNICKÝCH
PRÁV

REALIZACE
SPOLEČNÝCH
ZAŘÍZENÍ

PODKLAD
ÚZEMNÍHO
PLÁNOVÁNÍ

KATASTRÁLNÍ MAPY V PROCESU POZEMKOVÝCH ÚPRAV „PŘED“ a „PO“

POZEMKOVÉ ÚPRAVY „jako komplexní nástroj rozvoje venkova“

POVODNĚ A PŘÍVALOVÉ DEŠTĚ

VODOHOSPODÁŘSKÁ OPATŘENÍ

nádrže
poldry
ochranné hráze

SUCHO

RETENČNÍ A AKUMULAČNÍ ZAŘÍZENÍ

mokřady, rybníky
akumulační nádrže
revitalizace toků

DEGRADACE PŮDY

PROTIEROZNÍ OPATŘENÍ

protierozní meze, průlehy,
zasakovací pásy, terasy,
záchytné příkopy, větrolamy,
zatravnění

ZPŘÍSTUPNĚNÍ KRAJINY

REALIZACE POLNÍCH CEST

polní cesty s ozeleněním
cesty pro farmáře
cesty pro rekreace

EKOSTABILIZAČNÍ OPATŘENÍ

ÚSES

biokoridory a biocentra,
interakční prvky
doprovodná zeleň

PLÁN SPOLEČNÝCH ZAŘÍZENÍ

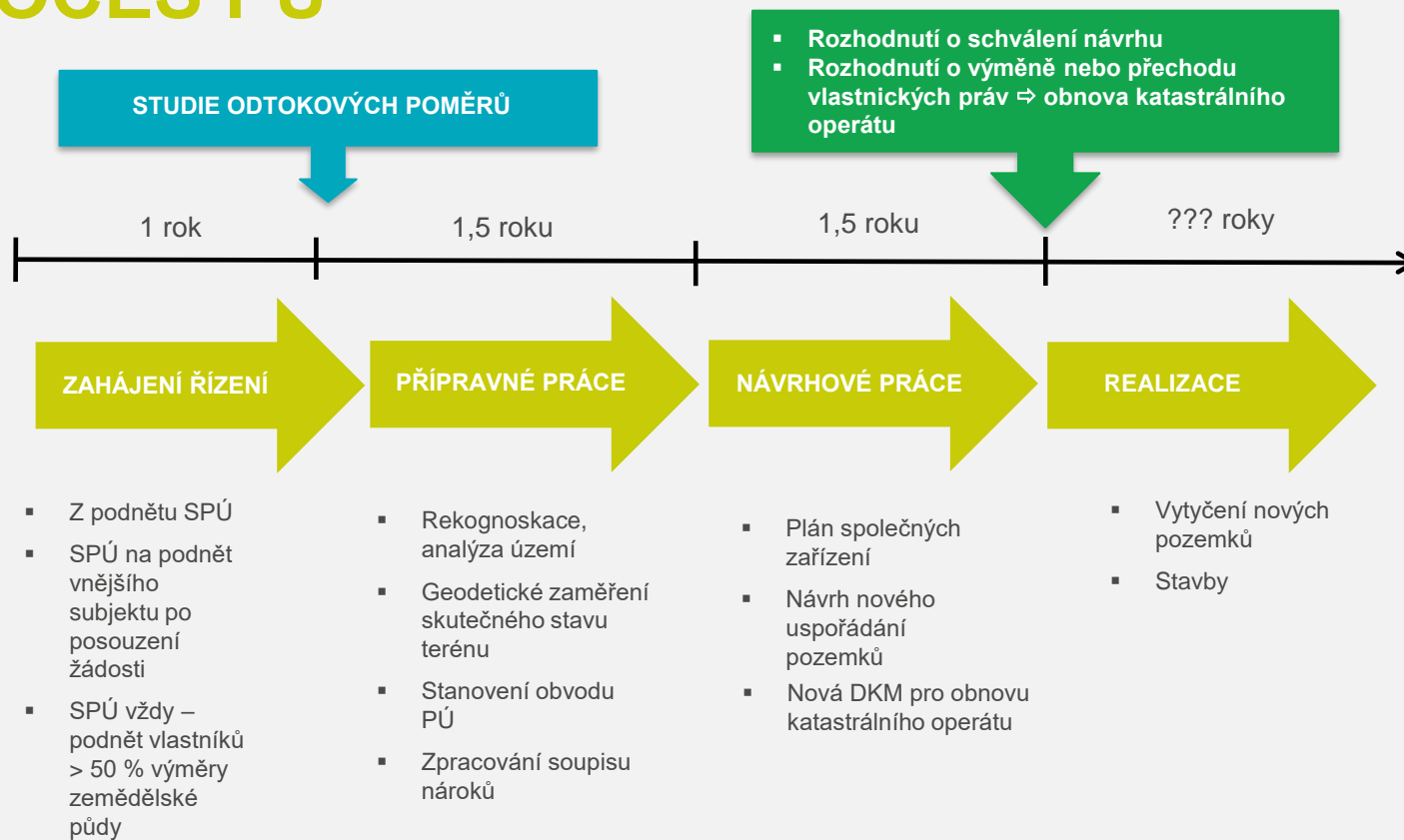

PLÁN SPOLEČNÝCH ZAŘÍZENÍ

Vlčice u Blovic

PROCES PÚ

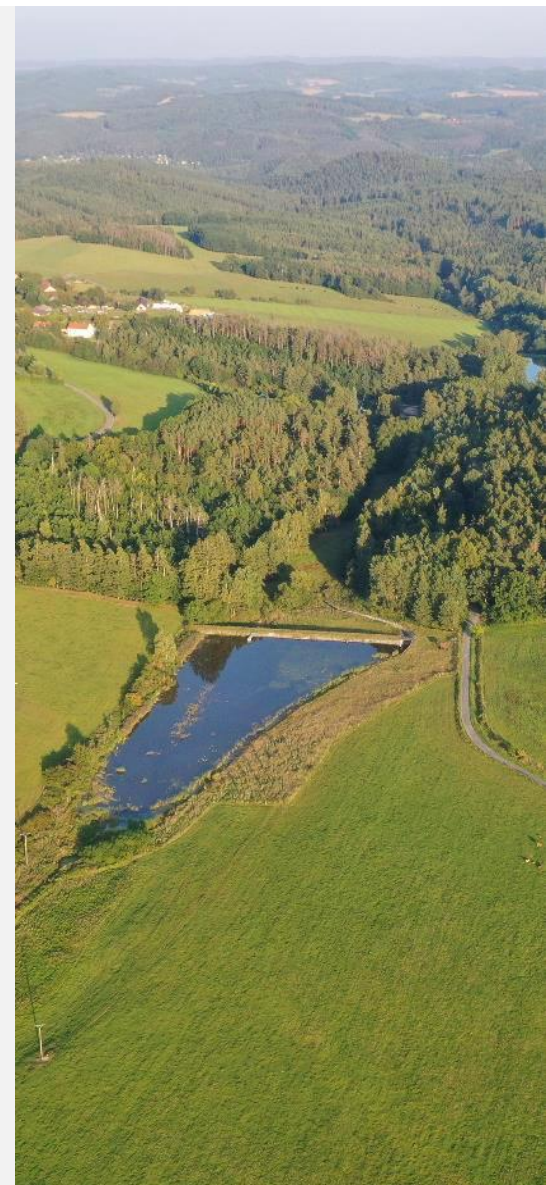

POZEMKOVÉ ÚPRAVY „v číslech“

- v ČR 13 076 katastrálních území – PÚ dokončeny na 46,5 % k.ú.
- výměra ZPF v ČR – 4 200 tis. ha
  - pozemkové úpravy ukončeny na 40,7 % ZPF
  - na 11,8 % jsou ve stavu rozpracovanosti

FORMA	UKONČENÉ	VÝMĚRY (HA)
Komplexní	3 080	1 398 804,00
Jednoduché	3 011	313 659,27

FORMA	AKTUÁLNĚ ROZPRACOVANÉ (UZAVŘENÁ SOD)	VÝMĚRY (HA)
Komplexní	1 038	491 584,28
Jednoduché	68	7 283,02

POZEMKOVÉ ÚPRAVY „v číslech“

- od roku 1991 vynaloženo téměř **34,5 mld. Kč** na návrhy pozemkových úprav a následné realizace
- z toho od vzniku SPÚ (2013) jde o částku **20,6 mld. Kč**

OPATŘENÍ V KRAJINĚ	VODOHOSPOD	PROTIEROZNÍ	EKOLOGICKÁ	ZPŘÍSTUPNĚNÍ P.
1991 - 2023	859,37 ha	940,49 ha	1 984,63 ha	4 057,28 km
2013 - 2023	444,07 ha	286,89 ha	599,63 ha	1 971,28 km

REALIZOVANÁ OPATŘENÍ V ROCE 2023

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

POBOČKA	ZPŘÍSTUPNĚNÍ P. km	PROTIEROZNÍ ha	VODOHOSPOD. ha	EKOLOGICKÁ ha
CELKEM	8,451	5,15	9,64	48,93
Blansko	3,803	3,38	8,60	0,40
Brno	0,000	0,00	0,00	7,37
Břeclav	1,012	0,00	0,00	12,13
Hodonín	1,640	0,00	0,00	24,63
Vyškov	1,231	0,93	0,37	0,00
Znojmo	0,765	0,84	0,67	4,40

PŘÍKLADY ZREALIZOVANÝCH OPATŘENÍ

OCHRANNÉ NÁDRŽE V K.Ú. HOVORANY

Realizace dvou ochranných nádrží vede ke zlepšení vodohospodářské bilance v území, zvýšení hladiny spodní vody v daném území a ochraně intravilánu obce Hovorany před účinky povodní z přívalových srážek. Obě nádrže jsou schopny zadržet max 76 500 m³ vody.

Nádrž 4
max zádrž - 52 000
m³

Nádrž 6
max zádrž - 24 500
m³

KPÚ pro Jihomoravský kraj, pobočka Hodonín

Realizace: 9/2021

Náklady na realizaci: 28 147 383,50 Kč vč. DPH

MOKŘAD V K.Ú. RAKVICE

KPÚ pro Jihomoravský kraj, pobočka Břeclav

Realizace: 11/2021

Náklady na realizaci: 4 658 813,02 Kč vč. DPH

Retenční schopnost mokřadu v době přívalových srážek mírní přímý odtok a zabraňuje vodní erozi, v období sucha naopak dotuje okolní půdu vodou. Jedná se o katastrální území, které je výrazně ohroženo suchem. Vodní plocha tedy nejen zlepšuje estetický vzhled okolí, ale vrací potřebnou vodu a zároveň je vhodným biotopem pro ptáky, vodní živočichy a mokřadní rostliny.

**Mokřad
tři tůně
komplex dvou
mikrotůň
290 ks keřů a 17 dubů**

BIOKORIDORY V K.Ú. KOSTICE

Cílem navržených prvků je sloužit primárně pro účely ochrany přírody a krajiny. Navrženými úpravami má být zvýšena ekologická stabilita území a kompenzovány nežádoucí změny v krajině a zároveň mají být zlepšeny podmínky ochrany zemědělsky využívané půdy proti větrné erozi a zajištěno zlepšení vodního režimu a klimatických poměrů v bezprostředním okolí řešeného prvku.

KPÚ pro Jihomoravský kraj, pobočka Břeclav

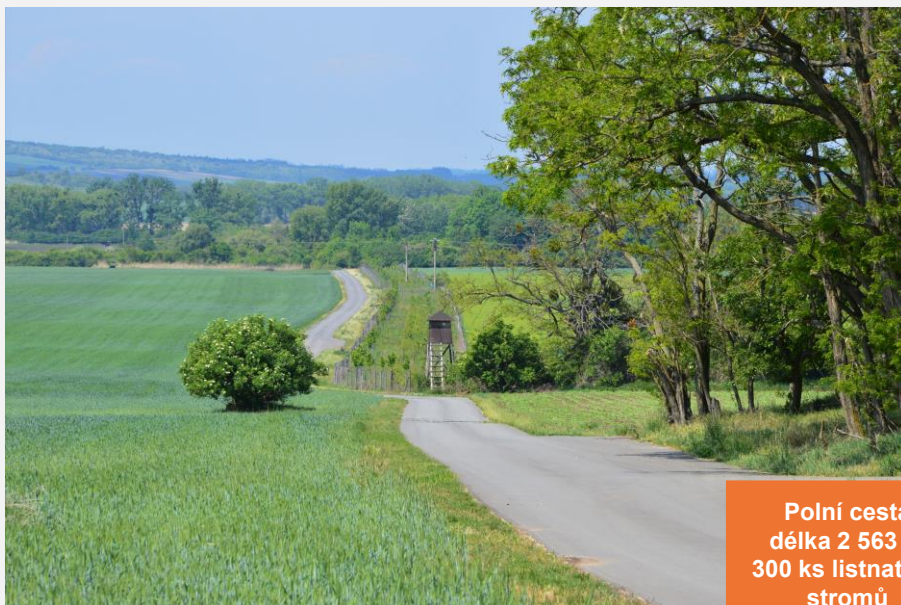
Realizace: 8/2022-11/2022

Náklady na realizaci: 8 986 461,25 Kč včetně DPH

Vodní nádrž
Mokřadní tůň
Ozelenění
Zatrávnění s rozlohou
42 000 m²
Poľní cesty s
živičným povrchem

POLNÍ CESTA V K.Ú. VALTICE A VÝSADBA BIOKORIDORU

Jedná se o vybudování zpevněné polní cesty, která navazuje na katastrální hranici na již vybudovanou polní cestu v k.ú. Úvaly. Trasa polní cesty těsně přiléhá k zemědělsky obhospodařovaným pozemkům, které zpřístupnila. Díky tomu došlo ke zlepšení dopravní obslužnosti, propustnosti krajiny a vyloučení zemědělské techniky z centra města Valtice. Výsadba zeleně (biokoridoru) na ploše 1,2 ha přispěla ke zvýšení ekologické stability území.

Polní cesta
délka 2 563 m
300 ks listnatých
stromů
2025 ks
listnatých keřů

KPÚ pro Jihomoravský kraj, pobočka Břeclav

Realizace: 10/2017 – 6/2018

Náklady na realizaci: 20 897 220,45 Kč včetně DPH

MONITORING EROZE

- projekt SPÚ a Výzkumného ústavu meliorací a ochrany půdy
- evidenční nástroj pro sledování účinnosti zemědělských dotačních politik
- nástroj ochrany ZPF a využití v procesu PÚ
- systém závislý na hlášení
- od 1. 7. 2021 účinná vyhláška č. 240, o ochraně zemědělské půdy před erozí

<http://me.vumop.cz>

JAK POSTUPOVAT PŘI HLÁŠENÍ EROZE

 Výzkumný ústav meliorací
a ochrany půdy, v.v.i.

Monitoring eroze

VSTUP DO APLIKACE

Vítejte ve webové aplikaci **Monitoring eroze zemědělské půdy**, která slouží k hlášení, evidenci a vyhodnocování jednotlivých erozních událostí. Cílem monitoringu eroze zemědělské půdy je zajistit relevantní podklady o rozsahu problému eroze zemědělské půdy. Výstupy z analýz monitorovaných událostí mají široké využití jak v soukromé, tak i ve veřejné sféře. Zejména jsou kvalitním podkladem pro efektivní navrhování protierozních opatření a pro přípravu nových politik v oblasti ochrany půd.

Aplikace byla vyvinuta pro potřeby
Státního pozemkového úřadu a
Ministerstva zemědělství České republiky.

PROČ MONITORUJEME EROZI V ČR?

Půda je jedním z nejcennějších přírodních bohatství každého státu a neobnovitelným přírodním zdrojem. Představuje významnou složku životního prostředí s širokým rozsahem funkcí a je základním výrobním prostředkem v zemědělství a lesnictví. Je ovšem ohrožena celou řadou procesů z části přírodních, z větší části však vyvolaných činností člověka, které vedou k omezení nebo až zničení schopnosti půdy plnit své základní produkční a mimoprodukční funkce.

KDYŽ SE SETKÁM S EROZNÍ UDÁLOSTÍ

V případě zjištění erozní události je třeba se obrátit na místně příslušnou pobočku Státního pozemkového úřadu (SPÚ), případně přímo na pověřeného pracovníka SPÚ. Pověřený pracovník následně provede terénní rekonoskaci a zjištěné informace zanese prostřednictvím webového portálu Monitoring eroze zemědělské půdy do databáze.

Seznam pověřených pracovníků s kontakty je uveden přímo na webovém portálu Monitoring eroze zemědělské půdy.

PŘEVODY A PRODEJ POZEMKŮ MĚSTŮM A OBCÍM

zákon č.503/2012
Sb., „o SPÚ“

zákon
č.229/1991 Sb.
„o půdě“

zákon
č.92/1991 Sb.
„o velké
privatizaci“

zákon
č.219/2000 Sb.,
„o majetku
státu“

zákon
č.139/2002 Sb.,
„o
pozemkových
úpravách“

FORMY PŘEVODŮ NA OBCE

BEZÚPLATNÉ

§7 z. 503/2012 Sb. – VPS, komunikace, zeleň, pozemky pod budovami nebo stavbami obce

z. 92/1991 Sb. – pod komunikacemi

z. 219/2000 Sb. – ve veřejném zájmu

ÚPLATNÉ

ostatní převody dle zákona

§ 8 z. 503/2012 Sb. – zákonná povinnost pro města a obce!

SMĚNY A PRODEJE

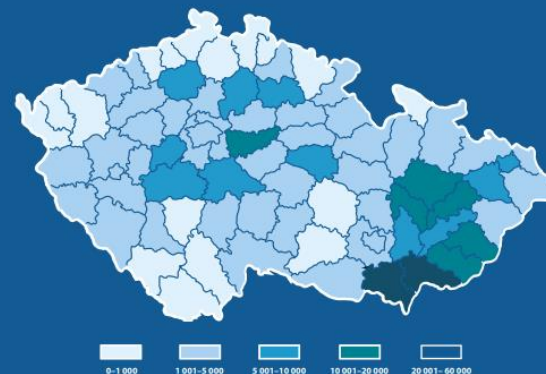
- SMĚNY (§3 z. 503/2012 Sb.)
  - nenárokový převod
  - náhradou nabízené pozemky:
    - zemědělsky využitelné – nezanedbaná zemědělská půda
    - nesmí být vyloučen z případného převodu (práva třetích osob)
    - dle účelu směny – stanoven poměr pozemků požadovaných a pozemků náhradních
  - cenové podmínky:
    - dle dalšího nakládání s pozemky, které náhradou SPÚ získá
- PRODEJ (§17, odst. 3 písm. c) z. 229/1991 Sb.)
  - v naléhavých případech může požádat subjekt, který má právo uskutečnit výstavbu:
    - podle územního souhlasu,
    - podle územního rozhodnutí o umístění stavby,
    - podle stavebního povolení,
    - podle veřejnoprávní smlouvy,
    - na základě ohlášení stavby stavebnímu úřadu.
  - pozemek o max. výměře 1000 m²
  - ocenění cenou obvyklou i cenou zjištěnou – použije se vyšší

PŘEVZETÍ POZEMKŮ NIV

- cca 95 000 pozemků s výměrou téměř 25 000 ha
- zemědělské pozemky dle druhu pozemku (včetně spol. podílu, ale mimo pozemky v MZCHU a pozemky s duplicitou)
- pozemky ve zjednodušené evidenci – ÚZSVM došetří druh pozemku a potom případný převod
- hromadné přepisy po kat. pracovištích připraví ÚZSVM (vzor zápisu bude dohodnut mezi ústředími)
- předpoklad převodu březen až září 2024
- v případě zjištění že skutečný stav neodpovídá stavu v KN, může SPÚ od zápisu (jeho části) odstoupit a uzavřít s ÚZSVM souhlasné prohlášení o změně příslušnosti zpět na ÚZSVM
- vymáhání bezdůvodného obohacení bude řešit SPÚ zpětně jen k 1.1.2024 za celou dobu

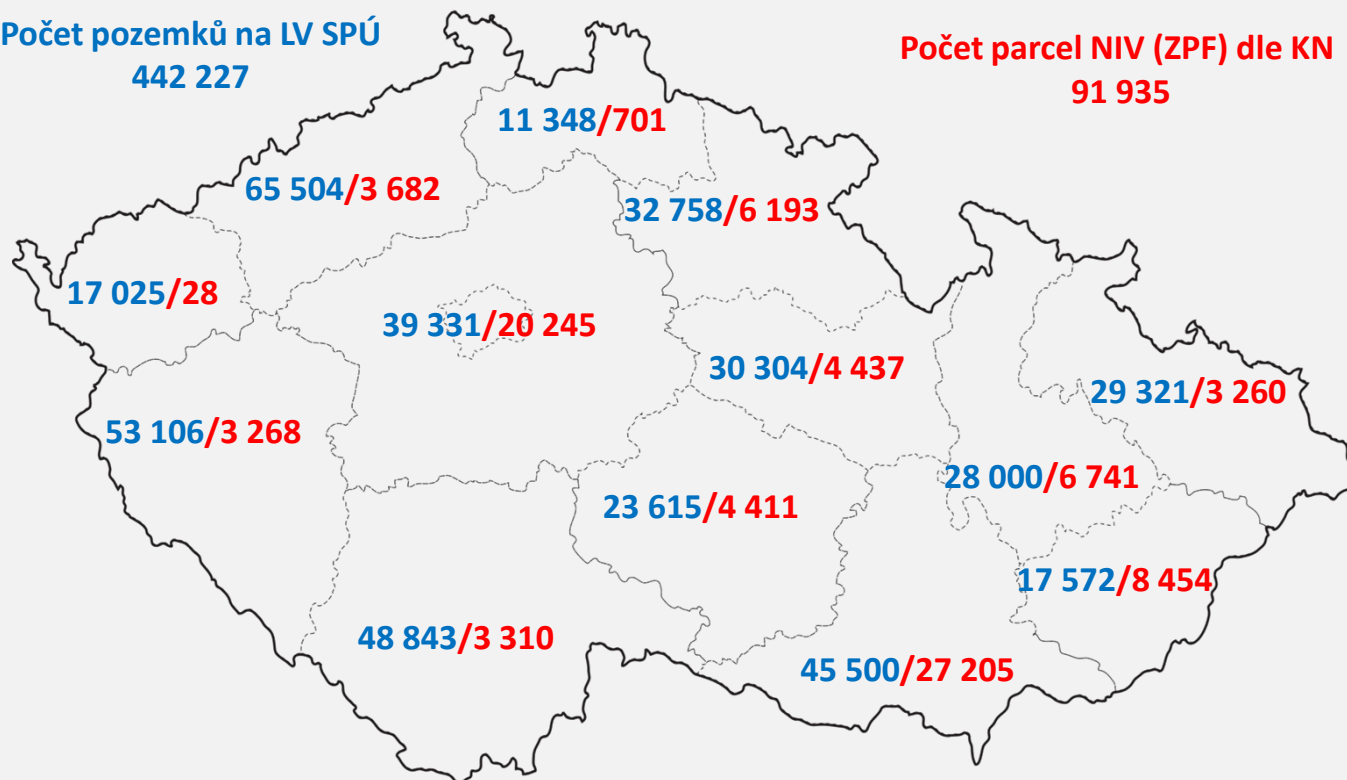

Celkový počet neidentifikovaných položek v ČR

Počet pozemků na LV SPÚ
442 227

Počet parcel NIV (ZPF) dle KN
91 935

JAK BUDOU NABYTÉ POZEMKY VYUŽITY?

Tvorba rezervy státních pozemků pro realizaci rozvojových programů státu

Pozemkové úpravy a řešení problémů sucha a zadržování vody v krajině

Vydávání náhradních pozemků podle zákona 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku

Vyřizování nárokových žádostí obcí, krajů a vlastníků staveb

Směny pozemků

SPOUPRÁCE SE SAMOSPRAVOU

Jakou aktivitu potřebujeme k naší činnosti od samospráv?

- výkupy realizované obcí nebo městem
- výkupy SPÚ (komunikace s občany – osvěta, potřebnost)
- podpora činnosti SPÚ (kraje, obce, sdružení, mikroregiony)
- Krajské úřady, obce (prostorová analýza území, odborná stanoviska)
- rozvoj území
- prevence dopadu klimatických změn
- estetické a rekreační funkce

DĚKUJI ZA POZORNOST

www.spucr.cz

www.zitkrajinou.spucr.cz